

IN DEZE NIEUWSBRIEF

INTERNATIONAAL

FNV Vertegenwoordiging bij het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC)

1

VAKBONDSNIEUWS

Vakbonden roepen leden op om te stemmen en stellen sociale vakbondseisen aan kandidaat Europarlementariërs

2

Kantinebijeenkomsten met Europarlementariërs. In gesprek met Arnout Hoekstra (SP) op 28 maart in Utrecht

3

NIEUWS UIT BRUSSEL

Reisverslag Effat Youth Committee

4

Demonstratie van transport op 27 maart in Brussel

6

Impressies van de EVV *economic policy committee* bijeenkomst (I)

7

Verslag van de Onafhankelijke commissie voor duurzame gelijkheid

8

AGENDA

10

INTERNATIONAAL

FNV Vertegenwoordiging bij het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC)

Fredy Peltzer, Adviseur Industriebeleid, Sociale Innovatie, Fusies en Reorganisaties, zal vanaf februari de FNV gaan vertegenwoordigen in het Europees Economisch en Sociaal Comité ([EESC](#)). Hij volgt Annie van Wezel op, die van 2007 tot eind 2018 als FNV beleidsadviseur Internationale Zaken lid was. Het EESC adviseert de Europese Commissie en het Europese Parlement over alle actuele Europese thema's. In het EESC zijn maatschappelijke organisaties, waaronder de vakbonden, uit alle Europese landen vertegenwoordigd. Vakbonden gebruiken het EESC om voor werknemersrechten in Europa op te komen. Fredy zal zich samen met zijn Europese vakbondscollega's sterk gaan maken voor een industriebeleid dat rekening houdt met de belangen van werknemers. Fredy: "De korte lijntjes met vakbondsmensen uit andere Europese landen kunnen voorkomen dat werknemers tegen elkaar worden uitgespeeld". Fredy is in zijn werk als beleidsadviseur bij de FNV maar al te vaak tegen gekomen dat bedrijven met verplaatsing van werkgelegenheid en ontslagen dreigen, terwijl dit helemaal niet nodig is. Alleen door samenwerking is dit te voorkomen. Hij zal zich vooral focussen op de werkzaamheden van de afdeling TEN van het EESC, die zich ook bezighoudt met de platformeconomie en de energietransitie.

Annie van Wezel was lid van TEN en REX, de afdeling voor de buitenland betrekkingen van de EU, en zij concentreerde zich vooral op de afdeling REX. Zij hield zich bezig met de hoogoplopende discussies over internationale handel, en met de samenwerking van de EU met de ILO en andere multilaterale VN organisaties. Maar haar grootste inzet was voor Turkije. Annie: "Turkije is voor de FNV al jaren een belangrijk land voor internationale vakbondssolidariteit, waarbij ook veel kaderleden en bestuurders actief zijn betrokken. Het sloot bovendien ook goed aan bij mijn werkzaamheden in de ILO en met name bij de jaarlijks terugkerende bespreking tijdens de ILO Conferentie van de schending van werknemersrechten in Turkije".

Vrijwel de gehele periode was Annie van Wezel lid van het EU-Turkey Joint Consultative Committee (JCC), waarin maatschappelijke organisaties uit de EU en uit Turkije samen komen voor overleg. Ze was daarin een fel voorvechter van mensen- en vakbondsrechten. In 2012 schreef ze samen met de Turkse professor Ruchan Isik een rapport over de nieuwe vakbondswetgeving in Turkije. Van Wezel: "De oude wetgeving, die de vakbondsrechten ernstig schond, stamde nog uit de tijd van de militaire dictatuur. De Turkse regering wilde de EU en de ILO heel graag laten geloven dat de nieuwe wetgeving aan de Europese en internationale standaarden voldeed. Helaas was dat niet het geval en het rapport van het EU-Turkey JCC toonde dit ook aan." Dit heeft er zeker toe bijgedragen dat de Europese Commissie en het Europese Parlement kritisch zijn gebleven over de naleving van vakbondsrechten in Turkije en zich bewust zijn van de vele schendingen.

Van 2016-2018 was zij, samen met de voorzitter van de Turkse Kamer van Koophandel, co-chair van het EU-Turkey JCC. In juni 2016, een paar dagen voordat het JCC een bijeenkomst had gepland in Ankara, vond in Turkije een coup poging plaats. De ontmoeting moest worden uitgesteld. De regering nam keiharde maatregelen tegen de vermeende coupplagers en tegen alle critici die zij als terroristen beschouwt. Daarbij worden de mensenrechten en een eerlijke rechtsgang op grote schaal geschonden. Ruim honderdvijftigduizend mensen zijn ontslagen of gearresteerd, vaak zonder proces of zelfs zonder aanklacht. De persvrijheid en het vrije recht op demonstratie zijn verdwenen. Door deze maatregelen en door de sfeer die daardoor ontstond, werd de ruimte voor sociale partners en maatschappelijke organisaties om vrij, onafhankelijk en kritisch te functioneren steeds kleiner. Het EESC heeft altijd de persvrijheid en de onafhankelijke en kritische vakbonden en journalisten gesteund.

Tjalling Postma, beleidsadviseur internationale zaken, zal de werkzaamheden van de afdeling REX van het EESC gaan volgen.

VAKBONDSNIEUWS

Vakbonden roepen leden op om te stemmen en stellen sociale vakbondseisen aan kandidaat Europarlementariërs

Vakbonden en hun koepels en beroepsfederaties formuleren momenteel eisen aan kandidaat Europarlementariërs met betrekking tot hun inzet in hun toekomstig parlementair werk. De Belgische bonden hebben 10 engagementen voor kandidaten gepubliceerd, waarbij implementatie van de Europese pijler van sociale rechten en van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen de hoeksteen moeten vormen van het beleid van de Europese instellingen tijdens de volgende legislatuur en de leidraad zijn voor de 'Europa 2020-2030 strategie'.

De 10 engagementen omvatten Sociaal Europa, kwaliteitsvolle banen, een sterke sociale dialoog en de versterking van de collectieve onderhandelingen, efficiënte strijd tegen sociale dumping, verbetering van de democratie in de ondernemingen, een begrotingsbeleid dat de staten de ruimte biedt om in de toekomst te investeren, een ambitieuze Europese begroting die investeert in een rechtvaardige transitie, progressief en duurzaam internationaal, handels- en ontwikkelingsbeleid, een rechtvaardiger migratiebeleid, een ambitieus Europees fiscaal beleid. Op 1 april worden de eisen aan de vertegenwoordigers van de Belgische politieke partijen in het Belgisch parlement aangeboden tijdens een vakbondsforum.

Op 26 februari lanceert het EVV zijn verkiezingsprogramma waarin het al zijn vakbondsleden en alle mensen oproept om te stemmen in de Europese Verkiezingen en om te stemmen voor partijen en kandidaten die vakbondseisen willen steunen en beklemtoont met oog op de verrechtsing in Europa:

"Het nieuwe Europees Parlement kan van de EU ofwel een betere plaats maken, óf de Europese samenwerking die opgebouwd werd in de loop van véle jaren, ondermijnen."

Als de Belgische bonden legt EVV de focus op sociale rechtvaardigheid en democratie, degelijke jobs & hogere lonen, en een sociaal eerlijke overgang naar een koolstofarme en digitale economie. Het programma is in 17 talen [hier](#) verkrijgbaar.

Kantinebijeenkomsten met Europarlementariërs In gesprek met Arnout Hoekstra (SP) op 28 maart in Utrecht

Zoals in de vorige nieuwsbrief aangekondigd organiseert FNV in het kader van de EU parlementsverkiezingen in mei een reeks kantinebijeenkomsten met Europarlementariërs. De eerstvolgende bijeenkomst is met Arnout Hoekstra (1984), lijsttrekker van de SP bij de Europese verkiezingen dit jaar. Dit is jouw kans om met Arnout in gesprek te gaan - over wat de SP de afgelopen jaren voor werkenden gedaan heeft, en wat Hoekstra's inzet voor een Sociaal Europa is.

[kantinebijeenkomsten met Europarlementariërs.](#)

Twitter: <https://twitter.com/FNV/status/1095340494077407235>

Arnout Hoekstra als Europarlementariër

Hoekstra is nieuwkomer in Europa maar heeft ruime ervaring met (gemeenteraads)politiek. Tussen 2011 en begin 2018 was Hoekstra wethouder in Vlaardingen, o.a. verantwoordelijk voor financiën, volkshuisvesting en sport. Daarvoor was Hoekstra fractievoorzitter in de gemeenteraad en fractiemedewerker in de Tweede Kamer. Hoekstra heeft de VMBO-opleiding tot elektromonteur voltooid en het MBO doorlopen. Sinds zijn zestiende is Arnout politiek activist en richt hij zich op het thema ongelijkheid. Op 26-jarige leeftijd werd Hoekstra de jongste wethouder ooit in Vlaardingen, momenteel werkt hij weer voor de Kamerfractie, waar hij onderzoek doet naar uitbuiting van arbeidsmigranten. Zijn [standpunten over onder andere Europa](#) zijn op de SP website te vinden.

SP posities in het Europees Parlement

De SP-delegatie in het Europees Parlement telt momenteel twee leden – Dennis de Jong en Anne-Marie Mineur – en maakt deel uit van de fractie Europees Unitair Links/Noord Groen Links (GUE/NGL). Delegatieleider van de SP in het Europees Parlement is Dennis de Jong.

De [SP standpunt ten opzichte van de Europese Unie](#) is dat Europese bevoegdheden minimaal moeten blijven en alleen voor grensoverschrijdende zaken Europees beleid moet komen. De SP is kritisch op het neoliberale beleid dat de Europese Unie sinds de jaren negentig kenmerkt en is voorstander van een sociaal verdrag. De SP wil beperkingen op leggen aan de interne markt en door bevoegdheidsoverdrachten aan nationale referenda te koppelen de EU democratischer maken. De partij zet zich in voor een eerlijker, socialer en menswaardiger Europa.

SP activiteiten in het Europees Parlement

In het Europese Parlement is Dennis de Jong lid van de Commissies begrotingscontrole (CONT) en interne markt en consumentenbescherming (IMCO) en Anne-Marie Mineur lid van de Commissie internationale handel (INTA) en de Delegatie in de parlementaire commissie CARIFORUM-EU (Caribisch Forum economische dialoog met de Europese Unie). Als Rapporteur heeft de Jong recentelijk bijgedragen aan het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE) over het voorstel voor een verordening voor een programma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij en het verslag van IMCO over de verbetering van het concurrentievermogen van de interne markt door de ontwikkeling van de EU-douane-unie en haar governance. Als schaduw-rapporteur heeft Mineur recentelijk bijgedragen aan de aanbeveling van de INTA commissie over de investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de EU en Singapore.

Discussie over aanpak uitbuiting op de Nederlandse arbeidsmarkt

Recentelijk is er discussie ontstaan omtrent SP voorstellen uitbuiting van arbeidsmigranten en sociale dumping praktijken die negatieve gevolgen voor alle werkenden in Nederland hebben. De partij zoekt de oplossingen in het beperken van arbeidsmigratie zelf, door het herinvoeren van tewerkstellingsvergunningen. Critici van dit standpunt vinden dat de oplossing voor uitbuiting niet in een focus of *per se* restrictie op de arbeidsmigratie zelf, maar in het hervormen en handhaven van regels omtrent EU vrijheden van kapitaal en diensten ligt. Op de 28e zullen mogelijke oplossingen voor knelpunten op de Europese en Nederlandse arbeidsmarkt, alsook kansen die Europees beleid voor werkenden biedt, besproken worden.

Hoe strookt de SP positie met belangen van werkenden? Ga in gesprek!

In 2014 heeft het Ledenparlement een FNV Europavisie vastgesteld voor een Europa van solidariteit en samenwerking in plaats van sociale dumping, met een democratische economie, gewoon goed werk, duurzame banen en publieke diensten van goede kwaliteit.

Thema's die aan bod zullen komen op de 28^e zijn o.a. arbeidsmigratie en uitbuiting, klimaatrechtvaardigheid, soevereiniteit en democratie in Europa. Maar er is ook ruimte voor specifieke vragen van leden buiten deze thema's over EU beleid dat hun direct raakt: wat betekent Europees beleid voor banen in de transportsector of bouw? Wat vinden werknemers van midden- en klein bedrijven van een hervorming van het belastingregels op EU-niveau? Hoe zorgen wij voor meer biodiversiteit en een duurzame economie die ook in tijden van digitalisering kwaliteitsbanen inhoudt?

Kom op 28 maart en ga in gesprek met Arnout over deze en andere vragen en hoor over de plannen van de SP voor de komende 5 jaar voor een duurzaam en sociaal Europa.

Programma

- 18.30 – 19.00 Inloop
- 19.00 – 19.05 Opening door een lid van het Dagelijks Bestuur van de FNV
- 19.05 – 19.15 Quiz: Wat weet jij van Europa?
- 19.15 – 19.25 Arnout Hoekstra: het SP-verkiezingsprogramma en mijn inzet in Europa
- 19.25 – 19.30 Pitch van een kaderlid (n.t.b.)
- 19.30 – 20.15 Discussie met Arnout en meer vragen uit de zaal
- 20.15 – 20.30 Afsluiting

Leer deze Europarlementariërs kennen en geef je op bij Lucia Lapar: lucia.lapar@fnv.nl

FNV Kantinebijeenkomsten met Europarlementariërs

De volgende data zijn al bekend:

Waar: FNV Centraal Vakbondshuis, Hertogswetering 159, Utrecht

- Donderdag 28 maart - Arnout Hoekstra (SP)
- Maandag 2 mei - Bas Eickhout (GroenLinks)
- Donderdag 16 mei - Agnes Jongerius (PvdA)
- Donderdag 4 april - Jeroen Lenaers (CDA)

AFWIJKENDE LOCATIE: FNV Vakbondshuis Maastricht-Heuvelland, Avenue Céramique 241, 6221 KX Maastricht.

Leer deze Europarlementariërs kennen en geef je op bij Lucia Lapar: lucia.lapar@fnv.nl

NIEUWS UIT BRUSSEL

Reisverslag Effat Youth Committee

ETUI Training: "Empowering young workers to change trade unions".

Van 5 tot 7 februari heb ik samen met kaderlid Lukasz Adamczuk deelgenomen aan de EFFAT Youth Committee. Deze bijeenkomst was vooral gericht op het bespreken van de problematiek in Europa en diende als voorbereiding op het congres in Zagreb a.s. november.

De algemene indruk was zeer positief. In het begin merkte je dat de groep zich nog moest vormen gezien er veel nieuwe deelnemers waren. Maar al snel werd merkbaar dat de groep erg gedreven was en er op een serieuze manier problemen besproken werden en er gesproken werd over mogelijke oplossingen.

Gedurende deze 3 dagen is er vooral aandacht besteed aan het feit waar EFFAT Youth op dit moment staat en waar de Youth Committee graag naar toe wilt werken. Duidelijk was dat er tegenstellingen waren. Jongeren willen hun identiteit bijvoorbeeld niet verliezen maar willen ook bij de grote groep 'ouderen' horen. Aangegeven werd dat het heel moeilijk is om veranderingen door te voeren gezien de oudere generatie hun positie niet wilt verliezen maar hierdoor de jongeren geen mogelijkheid krijgen om ideeën te delen om veranderingen door te voeren.

Persoonlijk ben ik van mening dat EFFAT Youth Committee een groot voordeel kan zijn voor de bond. Gezien veel landen nationalistisch denken is het heel goed om deze landen bewust te maken van de problematiek in andere landen. Bijvoorbeeld kampen landen als Bulgarije met het emigratie probleem terwijl wij juist een probleem hebben om deze personen te bereiken en te informeren over hun rechten en plichten om bijvoorbeeld uitbuiting te voorkomen. Door deze bewustwording kunnen er mogelijk nieuwe samenwerkingen ontstaan. Ik kreeg namelijk echt het idee dat Bulgarije helemaal geen weet heeft van wat zich afspeelt in Nederland.

Ik denk dat ik voornamelijk bewust geworden ben van het feit dat de mentaliteit tussen de landen erg verschilt. Door dit soort bijeenkomsten leer je ook beter te begrijpen hoe de andere landen kijken tegenover de problematiek waardoor er in de toekomst beter op ingespeeld kan worden. Ook kan dit helpen in het contact met leden en potentiële leden.

Ik denk dat de sector agrarisch een voorbeeldfunctie kan hebben. Op bepaalde vlakken lopen wij behoorlijk voor zoals robotisering en digitalisering. Dit zijn onderwerpen die nu pas in Oost Europa de aandacht trekken. Doordat de groep nieuw was en iedereen gedurende deze bijeenkomst nog zoekende was en het thema van deze bijeenkomst heel specifiek was, kan ik verder nog niet veel zeggen. Wel denk ik dat wij nog heel veel kunnen leren van landen zoals Finland en Noorwegen gezien zij heel betrokken en gedreven zijn en heel erg inspelen op de jongeren. Zelfs gedurende onze bijeenkomst vroegen zij om een groepsfoto te maken die hun campagne steunde.

Al met al denk ik dat het een toegevoegde waarde is om deel te nemen aan de EFFAT Youth Committee. Er kunnen mooie samenwerkingen uit ontstaan en het is zeer leerzaam. Verder stel ik voor om in november in de slipstream van het EFFAT-congres met Ioana uit Bulgarije te bespreken hoe wij de Bulgaarse arbeidsmigranten kunnen bereiken gezien zij regelmatig projecten doet met Italië om deze doelgroep te informeren. De samenwerking met Bulgarije loopt al en kan op dit item nog verder worden uitgediept.

Verder denk ik dat het verstandig is om in de toekomst de agenda af te stemmen met FNV Young & United, zodat ik ook een beeld heb over de campagnes die gericht zijn op de sectoren agrarisch, voeding en hospitality alsook de algemene campagnes. Op dit moment kon ik daar nog geen uitspraken over doen. Gezien EFFAT Youth Committee nog in de kinderschoenen staat geeft dit ons veel mogelijkheden om zelf nog iets in te brengen. Verder neemt de populariteit ook toe. Waar vorig jaar nog een tekort was aan jongeren, bleek dit jaar een reservelijst van 35 deelnemers te zijn.

Natalia Cremers

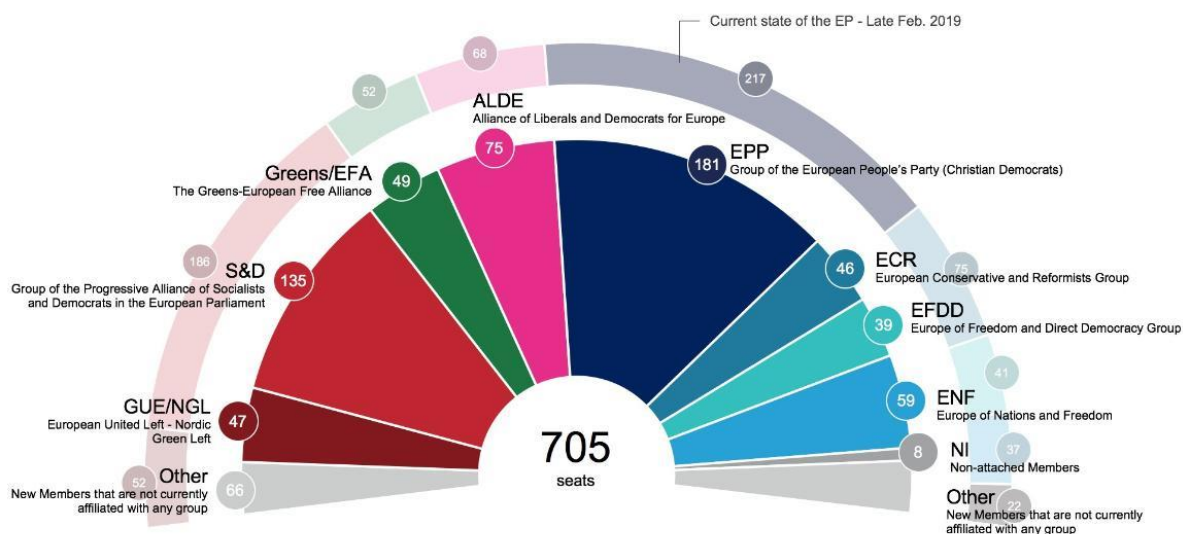
Demonstratie van transport op 27 maart in Brussel

De Europese federatie van werknemers in transport heeft als belangrijkste Europese Campagne 'Fair Transport Europe Campaign'. Een gezamenlijke actieweek van 22-27 maart bestaat uit diverse internationale bijeenkomsten, demonstraties en acties. Op 27 maart zal er een demonstratie gehouden worden in Brussel, om 12 uur wordt er verzameld voor het internationaal vakbondshuis om van daaruit naar het Schuman plein te lopen waar de Europese Commissie en de Europese Raad zetelen. Voor iedereen die in Brussel is op 27 maart, sluit aan en toon je solidariteit met de werknemers in de transportsector.

Nieuwe peilingen voor het Europees Parlement

Het Europees Parlement (EP) publiceert in de aanloop naar de verkiezingen peilingen. Voor de FNV is het EP belangrijk want tezamen met de Raad van Ministers wordt er besloten over belangrijke wetgevingsdossiers. Vooral op sociaal terrein is het voor de vakbeweging essentieel dat er vakbondsvriendelijke Europarlementariërs naar onze argumenten luisteren en wetgeving conform onze wensen aan passen.

Uit de laatste peilingen, die zijn samengesteld op basis van gemiddeldes uit de diverse lidstaten, blijkt dat het Europees Parlement na de verkiezingen een andere samenstelling zal gaan krijgen. De christendemocratische en sociaaldemocratische fractie worden fors kleiner. Met name aan de linker en rechterkant van het politieke spectrum komen er allerlei kleinere partijen bij waarvan ook nog onduidelijk is bij welke fractie ze zullen gaan horen. Op deze manier zal het wetgevingsproces een stuk lastiger worden.

Impressies van de EVV *economic policy committee* bijeenkomst (I):

Oproep tot een radicaal ander Europa tot pleidooi voor Eurobonds

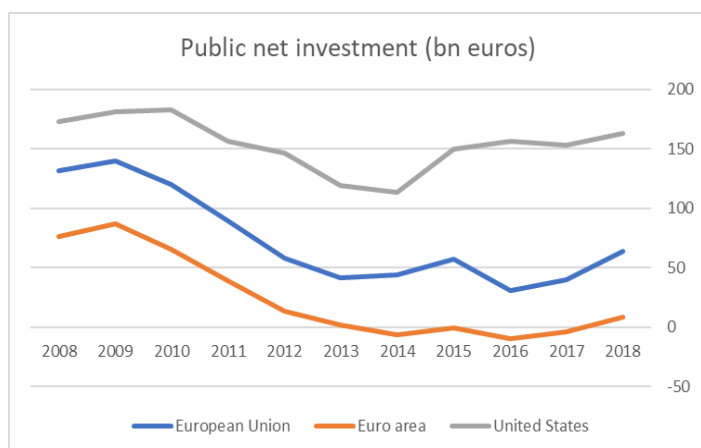
Tijdens de EVV *Economic Policy Committee* bijeenkomst op 1 maart analyseerde ETUC de Europese economische voorspellingen van het Directoraat-generaal Economische en financiële zaken (ECFIN) welke 7 februari gepubliceerd werden. Daarnaast presenteerden de auteurs van het recent verschenen rapport *Sustainability and Equality* een nieuwe visie voor Europa met meer dan 100 beleidsvoorstellen over nieuwe bedrijfsmodellen (benefit corporation), een socialer en democratischer Europa, klimaatmaatregelen en belastinghervormingen, die ongelijkheid en klimaatverandering effectief moeten aanpakken. Tot slot lichtte Yuemei Ji van *University College London* en CEPS haar pleidooi voor de noodzaak voor een begrotingsunie toe om de fragiele monetaire unie te stabiliseren. Dit door middel van Europese obligaties, zogenaamde Eurobonds in plaats van de voorgestelde *European safe assets*. Deze komen in de volgende nieuwsbrief aan bod.

1. Macro-economische voorspellingen

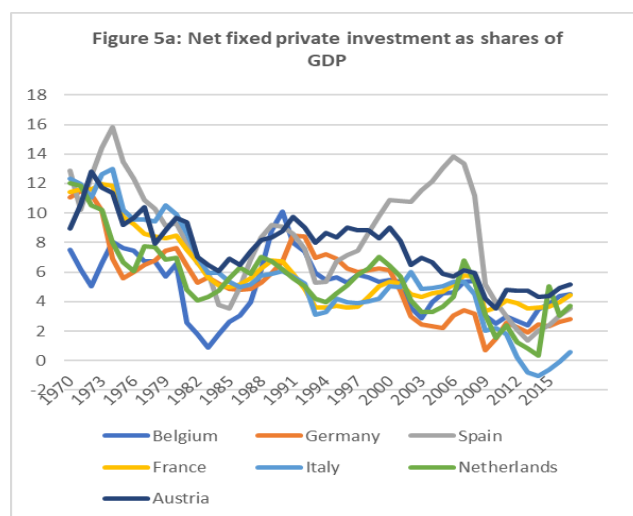
ETUC vatte de voorspellingen samen onder 6 punten samen, groei, investeringen, werkgelegenheid, loongroei, overheidsbegrotingen en convergentie/divergentie. Hieronder zijn de eerste 4 toegelicht, overheidsbegrotingen en convergentie/divergentie worden in de volgende nieuwsbrief met het voorstel voor Europese obligaties behandeld:

1. Groei: De commissie constateert dat "Een groot deel van het groeivermogen in de eurozone toegeschreven kan worden aan de afnemende steun van de externe omgeving, waaronder een tragere groei van de wereldhandel en een grote onzekerheid over het handelsbeleid. Er zijn echter ook een aantal binnenlandse factoren in het spel geweest." Met andere woorden, de economische ontwikkeling van de Europese Unie is, door de bezuinigings- en concurrentiemaatregelen van de afgelopen 10 jaar, te veel afhankelijk van export. Dit beleid is geregeld door o.a. EVV bekritiseerd.

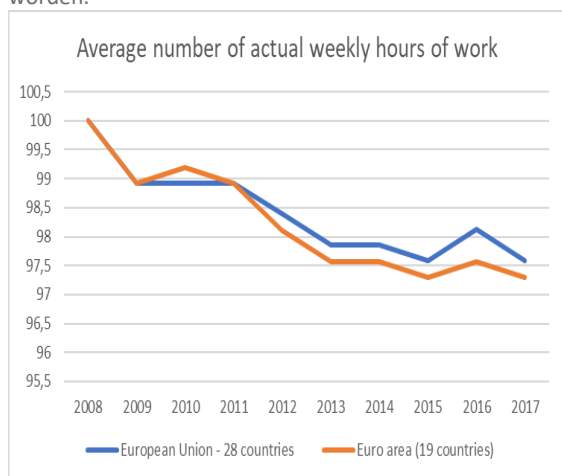
2. Investeren: Algemeen herstellen investeringen maar zijn verre van het niveau van vóór de crisis. Het herstel is in eerste plaats gebaseerd op private investeringen, die echter ook niet op pre-crisis niveau zitten (als aandeel van het bbp). Publieke investering zijn gestegen ten opzichte van vorig jaar maar de positieve voorspellingen voor 2019 moeten na eerste indicaties waarschijnlijk neerwaarts bijgesteld. De commissie erkent min of meer dat groei alsook investeringsvoorspellingen negatiever uitvallen als de (tijdelijke) bijdrage van de voorraadontwikkeling (bestaande investeringen) buiten beschouwing gelaten wordt. Een berekening van het EVV laat zien dat netto-investering (zonder afschrijvingen) rond nul is, er dus geen nieuwe investering plaatsvinden. In andere woorden, de waarde van kapitaalgoederen (openbare infrastructuur enz.) worden door nodige investeringen op pijl gehouden. Vermeld werd ook dat anders dan de publieke perceptie over fiscale aanpassingen en privatiseringen in de VS, de VS veel meer investeert dan Europa (vooral dan de eurozone landen). Ook belangrijke infrastructuur, zoals vliegvelden, zijn blijven in de VS publiek goed, terwijl Frankrijk bv, deze wil privatiseren.

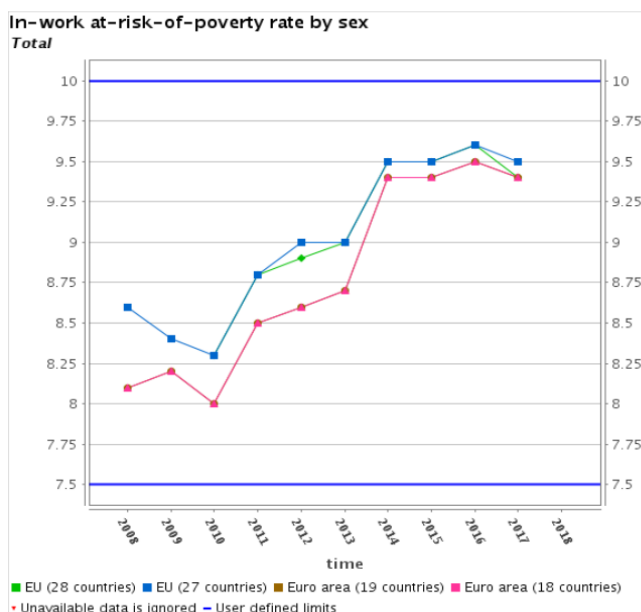
Bron: EVV, 2019

3. Werkgelegenheid: Werklozen vertegenwoordigden in 2017 slechts ongeveer de helft van de totale speling op de arbeidsmarkt in het eurogebied. De zogenaamde *labour market slack* - dat is het tekort tussen het gewenste werkvolume van de werknemers (mensen die (meer) willen werken) en het werkelijke beschikbare werkvolume - bestaat dus met de andere helft uit personen die niet werkloos zijn maar die minder uren (moeten) werken dan gewenst, door flexibele arbeidsverhoudingen. Uitzendwerk is aan het toenemen, één op de twee uitzendkrachten wil meer werken, en 26% van de totale deeltijdbanen zijn onvrijwillig. In kort, de kwaliteit van de banen is laag. EVV concludeert dat de Commissie niet alleen een verandering in arbeidstijdpatronen moet constateren maar maatregelen moet voorstellen om te voorkomen dat mensen die ondanks hun baan naar armoede kunnen afglijden. Cijfers laten zien dat het aantal werkenden dat aan het risico van armoede blootstaat sinds 2010 groeit. Lonen moeten daarom verhoogd, de werkweek moet verkort, en flexibilisering moet aangepakt worden.

Bron: EVV, 2019

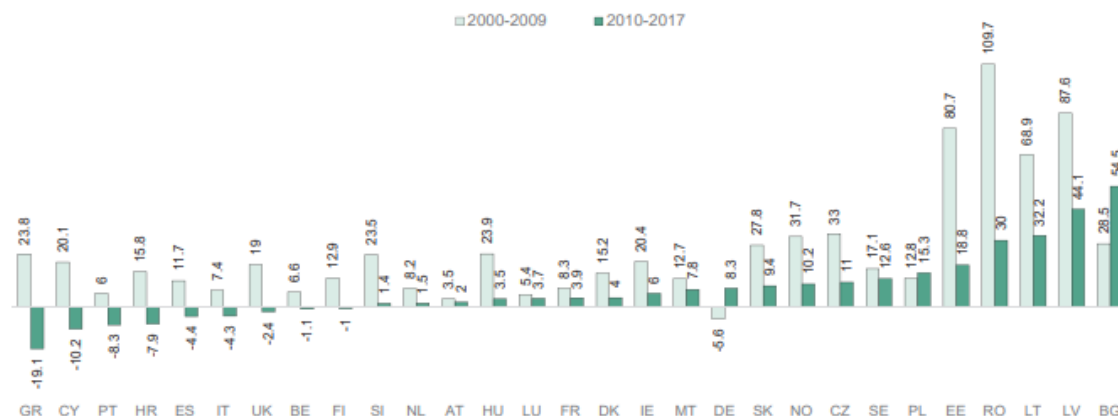

4. Loongroei: Lonen zijn niet proportioneel met het economisch herstel van de afgelopen jaren meegegroeid. In een [Update over economische en monetaire ontwikkelingen uit 2017](#) noemt de Europese Centrale Bank (ECB) drie redenen voor dit loonarme herstel: aanzienlijke vertraging op de arbeidsmarkt, zwakke productiviteitsgroei en de aanhoudende impact van arbeidsmarkthervormingen die in sommige landen tijdens de crisis werden doorgevoerd. De jaarlijkse stijging van de beloning per werknemer steeg van 1,3% in het derde kwartaal van 2016 tot 1,5% in het vierde kwartaal, maar bleef ruim onder het lange-termijn gemiddelde (sinds 1999) van 2,1%. In het vierde kwartaal van 2017 bedroeg jaarlijkse groei van de beloning per werknemer 1,8%, tegenover 1,6% in het voorgaande kwartaal, hoewel nog steeds onder 2,1%. In Nederland bedroeg de jaarlijkse groei 1,5% in 2017.

Verslag van de Onafhankelijke commissie voor duurzame gelijkheid

In 2017 besloot de nieuwe leiderschap van de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement (S&D Fractie) het beleidskader van de fractie te veranderen naar een coherente duurzaamheidsbenadering van Europees beleid, met hervormingsvoorstellen op alle beleidsterreinen. In samenwerking met maatschappelijke organisaties en het EVV onder een [onafhankelijke commissie](#) heeft dit geleid tot een gedegen beleidsrapport met [meer dan 100 complementaire beleidsvoorstellen](#) op EU niveau. Deze behandelen het ondernemingsrecht en ketenaansprakelijkheid, duurzame investeringen en belastinghervormingen. Een belangrijk voorstel is het bindend maken en concretiseren van de sociale pijler in de EU en de *social scoreboard* in het semester proces, alsook een hervorming van het ondernemingsrecht van MVO bindend maakt voor op de Europese markt opererende grote bedrijven en een sterkere sociale dialoog en democratische hervormingen.

Figure 4.3 Development of real wages (2000-2009 and 2010-2017)

Source: Author's calculation based on AMECO (version February 2018).

Bron: ECB, 2017

Marcel Mersch, coördinator voor Progressive Society en hoofd van het departement voor duurzame ontwikkeling bij het secretariaat van de S&D-Fractie, en Guido Boccardo, beleidsadviseur S&D-Fractie in het Europees Parlement, lichtten het initiatief toe. De hoofdboodschap:

- Europa moet van koers veranderen en een alliantie aan gaan voor sociale en ecologische vooruitgang.
- Doorbreek de beleidssilo's en reguleer sociale, economische en milieuvraagstukken complementair.
- Lidstaten moeten ervoor zorgen dat werkenden en arme mensen niet achter blijven en klimaatkosten moeten eerlijk verdeeld.

De oproep is vooral aan vakbonden, maatschappelijke organisaties en politieke partijen om deze deal te steunen. Een partij en maatschappelijk middenveld overstijgend initiatief, vergelijkbaar met de Green New Deal in de VS.

De voorstellen zijn ingedeeld in 5 beleidsblokken, hierbij een overzicht met de kernthema's per blok:

Power to the People: Democratie in tijden van onliberale stromingen, het belang van de sociale dialoog en het maatschappelijke middenveld, concrete voorstellen over werknemersparticipatie in bedrijven en algemene, sterkere vakbondsvertegenwoordiging. Allianties tussen vakbonden en *civil society* organisaties voor duurzame en eerlijke ontwikkeling.

Kapitalisme hervormen: Nieuw *corporate governance* model, eerlijke belasting, stabiele financiën en duurzame en eerlijke technologische ontwikkeling. De markteconomie opnieuw vorm te geven met regelgevend kader voor een sociale economie. Bindende voorstellen voor maatschappelijk verantwoord ondernemen: sociale en ecologische verplichtingen reguleren, met name voor grotere bedrijven: een paspoort voor de interne markt voor Multinationals gebaseerd op sociale en ecologische impact. Belastingheffing hervormen.

Sociale rechtvaardigheid voor iedereen: ambitieuze EU-brede plannen op armoede (Europese kindergarantie, betaalbare sociale en volkshuisvesting, Europese kaderrichtlijn inzake een toereikend minimuminkomen, sociale integratie voor immigranten), implementatie de Europese pijler van sociale rechten in wettelijk verankerde arbeidsrechten, gender gelijkheid, aandacht voor zwakke regio's. Het aantal werkende armen moet bekend worden (Duitsland heeft 2 tot 3 miljoen) en er moet berekend worden wat een leefbaar loon inhoudt per land (in Ierland heeft de vakbond berekend dat het verschil tussen het minimum- en het leefbaar loon in Ierland tot 30% is).

Sociaal-ecologische vooruitgang: Just transition voor EU industrie en Gemeenschappelijk landbouwbeleid, meten en verminderen van milieu-ongelijkheid. In verband met de laatste punt:

Verandering mogelijk maken: o.a.: verhoging EU en eurozone overheidsinvesteringen om duurzame transitie te financieren. Nodige hervormingen van de begrotings- en macro-economische toezichtregels (sixpack dat van toepassing is op alle EU-staten en het twopack dat uitsluitend van toepassing is op eurolanden) die de stabiliteits- en groeipact hervormden, moeten worden herzien en in een groter kader: een duurzaam ontwikkelingspact. Centrale begrotingscapaciteit - ingebed in een meer democratische economische en monetaire unie - in de vorm van een werkloosheidsherverzekeringssysteem, aangevuld met een investeringsbeschermingsregeling gericht op economische en sociale convergentie.

AGENDA:

Onderwijsontmoetingsdag Nederlands én Belgisch Limburg.

DONDERDAG 14 MAART 2019

LOCATIE: Het Provinciehuis Maastricht

Ter informatie en aanmelden: [Lees verder](#)

Kantinebijeenkomsten met Europarlementariërs

LOCATIE: FNV CENTRAAL VAKBONDSHUIS, HERTOOGSWETERING 159, 3543 AS UTRECHT

De volgende data zijn al bekend, noteer ze en geef je op bij Lucia Lapar: Lucia.Lapar@fnv.nl

- Donderdag 28 maart - *Arnout Hoekstra* (SP)
- Donderdag 2 mei - *Bas Eickhout* (GroenLinks)
- Donderdag 16 mei - *Agnes Jongerius* (PvdA)
- Donderdag 4 april - *Jeroen Lenaers* (CDA)

AFWIJKENDE LOCATIE: FNV Vakbondshuis Maastricht-Heuvelland, Avenue Céramique 241, 6221 KX Maastricht.

Volgen via:

WEBSITE: [kantinebijeenkomsten met Europarlementariërs](#).

Twitter: <https://twitter.com/FNV/status/1095340494077407235>

Voorlopig programma

18.30 inloop

19.00 Opening: een lid van het Dagelijks Bestuur

- Europarlementariër stelt zich voor
- Drie stellingen, gevolgd door discussie met de zaal

20.30 Afsluiting